

نقش شرکت های دانش بنیان و پارک های علم و فناوری در تحقق اقتصاد مقاومتی

محسن رضایی^۱ و علیرضا وثوقی^{۲*}

۱ دانشجوی کارشناس ارشد مدیریت اجرایی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد یزد، یزد، ایران.

۲ عضو هیئت علمی دانشگاه امام جواد(ع)، یزد، ایران.

نویسنده مسئول

چکیده

درسالهای اخیر شرکت های کوچک و متوسط به عنوان مولد کارآفرینی و توسعه اقتصادی در کشورهای توسعه یافته هستند امروزه با رشد و توسعه تحقیقات آکادمیک در حوزه فناوری های نوین رویکرد جدید در امر انتقال تکنولوژی از بخش آکادمیک به بخش صنعتی بوجود آمده است در این راستا شرکت هایی با عنوان شرکت های انشعابی یا زایشی از دانشگاه ها و موسسات آکادمیک شکل گرفته اند از آنجا که بدون گسترش حمایت های هدفمند مادی و معنوی از نخبگان و نوآوران علمی و فناوری دانشجویان توانمند کشور از طریق کمک برای ایجاد محصول و خدمت از دستاوردهای پژوهشی آنها میسر نیست و با توجه به اهمیت توسعه شرکت های دانش بنیان در توسعه اقتصادی و اشتغال زایی کشور شناسایی راهبردها و عوامل موثر در توسعه کارآفرینی و حمایت از تجاری سازی محصولات شرکت های دانش بنیان اهمیت بسزایی دارد. در این جا به تبیین عوامل بازیگر در اقتصاد دانش بنیان از جمله بنگاه اقتصادی دانش بنیان، توجه به نخبگان و استفاده از فناوری نوین، حوزه علمیه و دانشگاه و رسانه ها می پردازیم.

واژه های کلیدی: اقتصاد دانش بنیان، اقتصاد مقاومتی، شرکتهای موجود در پارکهای علم و فناوری.

(۱) مقدمه

اعمال تحریم های یک جانبه و محدودیت های مالی و تجاری همواره یکی از ابزارهای غیر قانونی نظام سلطه برای وارد آوردن فشار به نظام جمهوری اسلامی ایران در طول سی و دو سال گذشته بوده و مرتباً بر حجم این تحریم ها افزوده است. این وضعیت با اجرای تحریم خرید نفت، بانک مرکزی، کشتیرانی، بیمه و... از سوی نظام سلطه به اوج خودش رسیده است. در مقابل اتخاذ چنین رویکردی از سوی غرب، مقام معظم رهبری بحث اقتصاد مقاومتی را مطرح و آن را به عنوان یک روش مهم در تغییر مسیر حرکت اقتصادی کشور عنوان کردند. درباره اقتصاد مقاومتی ابتدا باید درک صحیح از اقتصاد ملی و همچنین فضای اقتصاد جهانی و متعاقباً فشار مضاعفی که نظام سلطه نسبت به ایران داشته است به دست آوریم. به عبارتی نظام سلطه بعد از ناامیدی هایی که در فضای تخاصم با محوریت نظامی دید، در حوزه اقتصاد به طمع افتاد. در همین راستا اقداماتی را به صورت پازل وار برای تحت تاثیر قرار دادن محیط اقتصادی با هدف هایی که منجر به تضعیف نظام و فشار روی آحاد مردم باشد در دستور کار قرار داده است تا با این روش پازل خود را کامل کند. مردم ایران طی ۳۳ سال گذشته، اثبات کرده اند که به راحتی از هر مانعی عبور کرده و هر توطئه ای را در هم می شکنند. با اطمینان می توان گفت تکیه بر قدرت مردم در عرصه جنگ اقتصادی، با توجه به ظرفیت های کشور در حوزه های گوناگون، عامل مهمی برای پیروزی در این جنگ خواهد بود. توجه جدی تمامی مسئولان به شعار سال مبنی بر تولید داخلی و حمایت از کار و سرمایه ایرانی، باید راهبرد اصلی کشور در جنگ اقتصادی باشد. از سوی دیگر امکانات و تسهیلات کشور اعم از تسهیلات بانکی و... باید در اختیار کسانی قرار گیرد که دارای روحیه جهاد اقتصادی بوده و با تمام توان، به جز اعتلای کشور و گره گشایی از مشکلات مردم، به چیز دیگری نمی اندیشند (قاسمی، ۱۳۹۱). ضرورت است، پرداختن به این امر حتی در قرآن هم به این گونه ذکر شده خداوند در آیه ۶۰ سوره انفال می فرماید: «وَأَعِدُّوا لَهُمْ مَا اسْتَطَعْتُمْ مِنْ قُوَّةٍ» این آیه تأکید دارد که هر چه می توانید قوت و توان خود را افزایش دهید و زمینه های استعداد و مقاومت را در جامعه اسلامی فراهم کنید، این آیه باید سرلوحه اقتصاد مقاومتی باشد یکی از محورهای مهم رویکرد اقتصاد مقاومتی حرکت به سمت اقتصاد دانش بنیان است رفتن به سمت اقتصاد دانش بنیان یعنی اینکه بتوانیم از توسعه علمی و انباشت عظیم علمی در کشور برای رفع مشکلات و رسیدن به شاخص های توسعه اقتصادی استفاده کنیم. (عزیزیان، ۱۳۹۱)

پیروی از الگوی علمی و بومی برآمده از فرهنگ انقلابی و اسلامی، عامل شکست و عقب نشینی دشمن در جنگ تحمیلی اقتصادی علیه ملت ایران خواهد شد، همچنین اقتصاد مقاومتی خواهد توانست در بحران های رو به افزایش جهانی، الگویی الهام بخش از نظام اقتصادی اسلام را عینیت بخشد و زمینه و فرصت مناسب را برای نقش آفرینی مردم و فعالان اقتصادی در تحقق حماسه اقتصادی فراهم کند (خامنه ای، سید علی، ۱۳۹۲)

از آنجایی که موفقیت و یا شکست هر سیستم اقتصادی شاید یکی از راه هایی باشد که ما را به سوی انتخاب نظامی استوار و پیروز رهنمود می سازد و می توان از آن به عنوان یک نقشه راه در جهت برطرف نمودن چالش ها و خلاهای موجود و یا تقویت نمودن ساختارها و حتی بازسازی مجدد چینش ها و رویه ها استفاده نمود. در طول چند دهه گذشته به ویژه بعد از جنگ جهانی دوم، بازسازی و حتی نوساخت نظام های اقتصادی مشخصاً در دو قطب باز و برنامه ریزی شده انجام می گرفت. با گذر زمان، با نگاهی که به کشورها می افکنیم، مشاهده می شود کشورهایی که توانسته اند الگوی اقتصادی کشور خویش را به الگوی اقتصاد آزاد مبدل کنند، در عمل گوی سبقت را از دیگران ربوده اند. می توان گفت این کشورها مبنای نظام اقتصادی خود را از نگرش مبتنی بر اقتصاد درون گرایی بر اقتصاد برون گرایی و تجارت آزاد و ویژه تغییر داده اند. (بروجی، کوروش، ۱۳۹۳)

در این راستا این مناطق به عنوان ابزاری در تحول عظیم اقتصادی مورد توجه کشورها قرار گرفته اند. با نظر به اینکه عمدتاً این مناطق در کشورمان با هدف افزایش توان صادرات و در نهایت رونق توسعه اقتصادی کشورها تاسیس شده اند. تلاش در جهت رشد و ارتقاء سطح کیفی و کمی در کنار بهبود عملکرد سایر نهادهای اقتصادی و سیاسی می تواند به پیشبرد اهداف کلان اقتصادی منجر شود و به دنبال آن رشد ساختار کلی اقتصاد کشور را به همراه داشته باشد. (بروجی، کوروش، ۱۳۹۳)

اقتصاد مقاومتی به معنی تشخیص حوزه‌های فشار و متعاقباً تلاش برای کنترل و بی‌اثر کردن آن تاثیرها می‌باشد و در شرایط آرمانی تبدیل چنین فشارهایی به فرصت است همچنین برای رسیدن به اقتصاد مقاومتی باید وابستگی‌های خارجی کاهش یابد و بر تولید داخلی کشور و تلاش برای خوداتکایی تأکید گردد. طبق نظر دولتمردان ایران در تعریف اقتصاد مقاومتی، ضرورت مقاومت برای رد کردن فشارها و عبور از سختی‌ها برای رسیدن به نقاط مثبت ملی نیاز است.

با توجه به درک اهمیت مبحث در تحقق اهداف اقتصاد مقاومتی که در این تحقیق به بندهای مختلف سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی که توسط رهبر عزیزمان مبنی بر صادرات محصولات و خدمات دانش بنیان و توانمندسازی نیروی کار و سرمایه گذاری و تقویت فرهنگ جهادی و ... اشاره نموده است. همچنین بررسی کشور مهمان و کشور میزبان در سرمایه بسیار مهم بوده و جزو مهمترین و بزرگترین مناطق اقتصادی جهان بشمار می‌رود و توجه به اهمیت و تأکید سیاست کشور مبنی بر اقتصاد مقاومتی از اهمیت بالایی برخوردار است از این رو تحقیق حاضر در پی بررسی نقش شرکت‌های دانش بنیان و پارک‌های علم و فناوری در تحقق اقتصاد مقاومتی می‌باشد.

۳. تعریف اقتصاد دانش بنیان

علی‌رغم تعاریف متعدد در مجامع اقتصادی یک تعریف عمده از اقتصاد دانش بنیان وجود دارد. اقتصاد دانش بنیان اقتصادی است که کاربرد دانش و اطلاعات در آن اهمیت بالایی داشته و تولید و توزیع، مبتنی بر آن شکل گرفته و سرمایه گذاری در صنایع با محوریت دانش مورد توجه خاصی قرار گرفته است. سرمایه گذاری در دانش نیز عبارت است از مجموع هزینه‌های انجام شده در واحدهای تحقیق و توسعه و هر هزینه‌ای که بابت فعالیت‌های ارتقای دانش انجام گیرد. (لواسانی، ۱۳۹۱)

با این تعریف، صنایع دانش بنیان نیز صناعی هستند که در آنها سطح بالایی سرمایه گذاری در نوآوری و ابداعات جدید صورت گرفته است. اما آنچه مبرهن است، اقتصاد دانش بنیان اقتصادی نیست که در آن صرفاً از فناوری‌های سطح بالا استفاده شود، بلکه اقتصادی که در آن، تمامی کسب و کارها و صنایع به فراخور نیاز خود، از توزیع و کاربرد دانش در پیشبرد اهداف خود بهره می‌برند. ویژگی‌های اقتصاد دانش بنیان ما شکوفایی و رشد اقتصاد دانش بنیان در صورتی می‌تواند محقق شود که چارچوب‌های اقتصادی و اجتماعی-سیاسی و قانونی در یک کشور دارای بسترهای لازم جهت تحقق شاخص‌های مورد نیاز اقتصاد دانش بنیان باشد. محیط باز برای تجارت و سرمایه گذاری، انگیزه‌های نوآوری و تحقق فناوری از جمله این پارامترهاست. (غفارپور، ۱۳۹۳)

۴. پارک‌های علم و فناوری

پارک‌های علم و فناوری به عنوان یکی از نهادهای اجتماعی و حلقه‌ای از زنجیره توسعه اقتصادی مبتنی بر فناوری، شکل گرفتند. در تعریفی دیگر، پارک علم و فناوری سازمانی است که با هدف افزایش ثروت در جامعه توسط متخصصان حرفه‌ای مدیریت می‌شود و جریان دانش و فناوری را میان دانشگاه‌ها، موسسات تحقیق و توسعه، شرکت‌های خصوصی و بازار به حرکت می‌اندازد. این گونه پارک‌ها از طریق مراکز رشد، سازمان‌های نوآور را تقویت کرده و فرایندهای زایشی را تسهیل می‌کند. پارک علم و فناوری محیطی است که در آن واحدهای تحقیقاتی مستقل و یا وابسته به سازمان‌ها و صنایع، مجتمع شده و زیر پوشش و حمایت قرار می‌گیرند تا به خلاقیت و نوآوری بپردازند. تعمیق ارتباط بین دانشگاه‌ها، سازمان‌های تحقیقاتی، واحدهای تولیدی و مراکز تصمیم‌گیری دولتی در جهت توسعه فناوری و علوم کاربردی، از جمله اهداف ایجاد و توسعه پارک‌های علم و فناوری است. از طرف دیگر پارک‌های فناوری به عنوان ابزار جلب شرکت‌های مبتنی بر فناوری پیشرفته در سطح بین‌المللی شناخته می‌شوند و علاوه بر آن محملی برای جذب متخصصان و دانشمندان و توسعه فعالیت کارآفرینان می‌باشند. (ناظمان و اسلامی فر ۱۳۸۹)

بیش از ۸۰۰ پارک علم و فناوری در بیش از ۵۵ کشور جهان ایجاد شده و بیش از این مقدار در حال ساخت است که نشان از توجه کشورها به این نهاد اجتماعی مهم دارد. همچنین شکل‌گیری و توسعه بسیاری از پدیده‌های نوظهور تکنولوژیکی از

درون این پارک‌ها است و دولت‌ها می‌کوشند با ایجاد محیطی مناسب، شرایط کار و فعالیت را برای شرکت‌های کوچک و متوسط، و جذب شرکت‌های بین‌المللی مبتنی بر فناوری را فراهم نمایند. (ملاحسینی، ۱۳۹۰)

۴-۱ جایگاه پارک‌های علم و فناوری در توسعه کشورها

۱. نهاد اجتماعی و حلقه ای از زنجیره توسعه اقتصادی مبتنی بر فناوری
۲. راهبردی هماهنگ برای توسعه ملی یا منطقه ای
۳. جایگاه شکل‌گیری و توسعه بسیاری از پدیده‌های نوظهور فناورانه
۴. ایفا کننده نقش محوری در توسعه اقتصادی کشورها
۵. جایگاه توسعه نوآوری‌های دانش محور از طریق موسسات کوچک و متوسط

انواع پارک‌های علمی و فناوری ۴-۲

تعریف واحدی از پارک‌ها یا شهرک‌ها در جهان وجود ندارد و کشورها بر اساس مقتضیات و نیازهای خود به ایجاد پارک‌ها اقدام می‌کنند

در یک تقسیم‌بندی کلی پارک‌های علمی و فناوری را می‌توان به سه دسته تقسیم کرد:

۱. مراکز رشد شرکت‌ها و موسسات (انکوباتورها) که جهت شرکت‌های نوپا و Start up می‌باشد.
۲. پارک‌های علمی و فناوری که بیشتر شرکت‌ها و موسسات تحقیقاتی و فناوری و انکوباتورها در آن حضور دارند.
۳. شهرک‌های علمی و تحقیقاتی که متشکل از چندین پارک، دانشگاه و مراکز مسکونی می‌باشد.

۴-۳ ویژگی‌های اصلی پارک‌های علمی و فناوری:

مضمون اصلی فعالیت این پارک‌ها، پژوهش و توسعه در زمینه فناوری‌های سطح بالاست، تکیه اصلی روی پژوهشهایی است که در جهت "توسعه" یک سازمان داده شده‌اند. در این پارک‌ها تولید انبوه جایی ندارد و صنایع بزرگ در آنجا تأسیس نمی‌شوند. (ناظران و اسلامی فر ۱۳۸۹)

۱. پژوهش در این پارک‌ها در راستای رفع نیازهای صنایع مشخص انجام می‌شود. یعنی در این پارک‌ها پژوهش نمی‌کنند که مثلاً به فرمولهای خاص فیزیک، شیمی، یا ریاضیات دست یابند. بلکه پژوهش می‌شود تا مشکل خاص و یا تنگناهای علمی یک صنعت به خصوص را حل کنند. به بیان دیگر، فعالیت‌های درونی این مجتمعها به طور مشخص رنگ تکنولوژیک دارد تا رنگ آکادمیک.
- صنایعی که در این پارک‌ها تأسیس می‌شوند، صنایع سبک و تکنولوژیک هستند. این صنایع، ارزش افزوده بالایی را تولید کرده و درعین حال فاقد سر و صدا و آلودگی بوده و به محیط‌زیست، آسیب نمی‌رسانند. (صلواتی سرچشمه ۱۳۸۷)
۲. این مجتمعها محل تمرکز مجموعه ای از فعالیتهای به هم پیوسته اند. یعنی فعالیتهای درون این پارک‌ها (مجتمع‌ها) با هم رابطه تنگاتنگ دارند و در صورت لزوم می‌توانند به یکدیگر خوراک علمی و پژوهشی بدهند.
۳. زایش صنعت از صنعت.
۴. فضای این مجتمع‌ها، پارک مانند است و محوطه آنها بسیار زیبا، ساختمانها معمولاً با ارتفاع کم و مجهز به انواع امکانات تفریحی و خدماتی می‌باشد. تراکم ساختمانها نیز کم است.
۵. این مجتمع‌ها غالباً در ارتباط و با همکاری مستقیم یک یا چند دانشگاه یا موسسه فن آوری و سرمایه‌گذاری مشترک آنها تأسیس می‌شوند. البته به جای دانشگاه، یک مؤسسه تحقیقاتی بسیار مهم هم می‌تواند این نقش را ایفا کند. به علاوه دولتهای محلی و بخش خصوصی نیز جزو صاحبان اصلی هستند. بنابراین مدیریت این پارک‌ها، به اقتضای ترکیب، بین بخش دولتی، خصوصی و دانشگاهی مشترک است.
۶. بخش عمده ای از واحدهای فعال در پارک‌ها معمولاً کوچک و نوبنیادند و صاحبان آنها را پژوهشگران تشکیل می‌دهند. البته بسیار اتفاق می‌افتد که شرکتهایی همانند آی. بی.ام و سونی هم شعبه تحقیق و توسعه خود را به این پارک‌ها منتقل کنند.

۷. از جنبه جمعیتی (دموگرافیکی) افرادی که در این پارکها کار می‌کنند افراد متخصص و ماهری هستند (نظیر مهندسان، دانشمندان، پزشکان و کارشناسان تحقیق و توسعه) که عمدتاً در مشاغل تکنیکی، پژوهشی و مدیریتی ممتاز به کار مشغولند.

۵. تعریف فناوری و مراکز رشد

بر طبق تعریف انجمن بین المللی پارکهای علمی^۱ (IASP) می‌گوید یک پارک علمی سازمانی است که بوسیله متخصصان حرفه ای اداره می‌شود و هدف اصلی این سازمان افزایش ثروت در جامعه از طریق تشویق و ارتقاء فرهنگ نوآوری و افزایش قدرت رقابت در میان شرکتهای و موسساتی است که متکی بر علم با ایجاد انگیزش و مدیریتی جریان دانش و فناوری در میان دانشگاهها، مراکز تحقیق و توسعه، شرکتهای خصوصی و بازار، ایجاد و رشد شرکتهای متکی بر نوآوری از طریق مراکز رشد و فرآیندهای زایشی تسهیل مینماید. اما بر طبق EU نظر پارک علم و فناوری مکانی است که شرکتهای تازه تاسیس شده در یک فضای محدود شده ای متمرکز شده اند که هدف از این کار توسعه و افزایش شانس پیشرفت و میزان بقاء این شرکتهای به منظور ایجاد فرصتهای مشترک در یک ساختمان دارای فضاهای مناسب که در اصل به آن پارک تحقیقاتی اطلاق میشود.

لذا پارکهای تحقیقاتی از نظر نوع فعالیتها به دو دسته زیر تقسیم می‌شوند:

الف. پارک عملی (science park)

معمولاً توسط دانشگاهها در یک فضای مناسب در مجاورت دانشگاه ایجاد می‌شود و همکاری متقابل بین صاحبان صنایع مستقر در آن پارکها و دانشگاهها به وجود می‌آید.

ب. پارک فناوری Technology park

معمولاً در مجاورت قطبهای صنعتی ایجاد می‌شوند و با نیت گسترش ارتباطات تحقیقاتی صنایع موجود در منطقه با واحدهای تحقیقاتی و دانشگاهی منطقه شکل می‌گیرند.

مراکز رشد مراکز هستند که تسهیلاتی برای تعدادی از کسب و کارهای جدید و در حال رشد فراهم می‌کنند از جمله اینکه از امکانات و فضای اداری، تحقیقاتی و آزمایشگاهی مشترک استفاده کنند، به دامنه وسیعی از مشاوره ها، آموزشها، حمایتها و برنامه ریزی های فنی، حرفه ای و مالی، ارزیابی بازار و دسترسی دارند که این تسهیلات با هزینه کم (یا رایگان) و برای مدتی مشخص در اختیار افراد حقیقی و حقوقی، که واجد شرایط حضور در مراکز رشد شناخته شوند، قرار می‌گیرد. (کنعانی، جوانمردی، ۱۳۸۶)

۶. تبیین نقش و جایگاه شرکتهای دانش بنیان در توسعه اقتصاد مقاومتی

یکی از رویکردهای مناسب جهت تحقق اقتصاد مقاومتی رویکرد استراتژیک است که در آن، نقاط ضعف و تهدید زای اقتصاد تحلیل می‌شود و مؤلفه‌های اقتصاد مقاومتی استخراج می‌گردد. توسعه‌ی شرکتهای دانش بنیان یکی از راهبردهای مهم و اثرگذار جهت تحقق اقتصاد مقاومتی است اقتصاد دانش بنیان اقتصاد متکی بر تولید ملی حاصل از فناوری روز و پیشرفته بومی و یا ملی است. ویژگی این فناوری هم بومی بودن و پیشرفته بودن آن است تا محصول حاصل از این فناوری قابل رقابت با رقبای خود بوده و اقتصاد متکی بر این تولیدات نیز یک اقتصاد قوی و رقابتی با ارزش افزوده بالا و ایجاد ثروت ملی مناسب باشد اگر شرکتهای ما دانش و فناوری پیشرفته برای تولید محصولات مورد نیاز جامعه و صنعت را داشته باشند و محصولات آنها نیز توسط صنعت و جامعه مورد استفاده قرار بگیرد، اقتصاد دانش بنیان به وسیله شرکتهای دانش بنیان شکل می‌گیرد.

^۱ . انجمن بین المللی پارکهای علمی

۷. اقتصاد مقاومتی

اقتصاد مقاومتی یعنی تشخیص حوزه های فشار یا در شرایط کنونی تحریم و متعاقبا تلاش برای کنترل و بی اثر کردن و در شرایط آرمانی تبدیل چنین فشارهایی به فرصت، که قطعا باور و مشارکت همگانی و اعمال مدیریت های عقلایی و مدبرانه پیش شرط و الزام چنین موضوعی است. اقتصاد مقاومتی کاهش وابستگی ها و تاکید روی مزیت های تولید داخل و تلاش برای خوداتکایی است. و صد البته منظور از اقتصاد مقاومتی واقعی، یک اقتصاد مقاومتی فعال و پویاست نه یک اقتصاد منفعل و بسته چنانکه مقاومت برای دفع موانع پیشرفت و کوشش در مسیر حرکت و پیشرفت تعریف می شود. بنابراین مسئولان و اندیشمندان باید مراقب باشند در راه رسیدن به اقتصاد پویا در دام اقتصاد بسته و خود محور نیفتند. در تعریف دیگر اقتصاد مقاومتی مجموعه تدابیر و راهکارهایی است که برای پیشبرد امور اقتصادی در شرایط مقاومت در همه زمینه های اقتصادی به کار گرفته می شود.

تعریف دیگر اقتصاد مقاومتی عبارتست از: سیاستگذاری و اجرای برنامه های اقتصادی معطوف به پایداری در همه سطوح با فرض فشار همه جانبه نظام سلطه. دکتر رهبری رئیس دانشگاه علوم اقتصادی در تعریف اقتصاد مقاومتی میگوید: «اقتصاد» مقاومتی یعنی اینکه مردم الگوی مصرف خود را تغییر دهند و از مصرف کالای خارجی به سمت مصرف کالای داخلی حرکت کنند. دکتر محسن رضایی دبیر مجمع تشخیص مصلحت نظام در جمع مردم شهر ری و در هفته دفاع مقدس در باره اقتصاد مقاومتی اظهار داشت: این اقتصاد به معنای اقتصاد ریاضتی نیست بلکه باید با اصلاح مدیریت اقتصادی، تغییر در قوانین و مقررات و برخورد قوه قضاییه با مفسدان اقتصادی در شرایط تحریم تولید ثروت داشته باشیم و مردم را در آسایش نسبی قرار دهیم. به بیان دیگر چکش کاری بدنه اقتصادی کشور و ایرانیزه کردن سیستم اقتصادی به گونه ای که در مقابل هرگونه تحریم و فشارهای همه جانبه خارجی به اقتصاد کشور گزندی وارد نشود. در واقع هدف در اقتصاد مقاومتی آن است که بر فشارها و ضربه های اقتصادی از سوی نیروهای متخاصم که سد راه پیشرفت جامعه است، غلبه کرد.

۸. ارتباط بین شرکتها و اقتصاد مقاومتی

اقتصاد واقعی ایران متشکل از بنگاه های کوچک و متوسطی است که برای رسیدن به خوداتکایی و فرهنگ مقاومتی نیازمند تقویت هستند و باید با ابزارها و چاشنی هایی تقویت شوند که بدون تحمیل هزینه برای صاحبان بنگاه ها، ارزش افزوده و ثروت آفرینی داشته باشند. (صلواتی سرچشمه ۱۳۸۷)

اقتصاد دانش بنیان یکی از مؤثرترین مؤلفه هایی است که باید برای رسیدن به اقتصاد مقاومتی به اشتراک گذاشته شود. دانش به عنوان ذخیره انباشته شده ای از مهارت ها و اطلاعات بر خلاف سایر کالاهای فیزیکی مثل دارایی های مادی و منابع طبیعی مستهلک نشده و به اشتراک گذاشتن آن باعث از بین رفتن ارزش آن نمی شود، لذا برای گسترش رفاه اجتماعی، کاهش فقر و توسعه پایدار، ایجاد اقتصاد دانش بنیان و شرکت های دانش بنیان که می توانند به صورت مؤسسه های خصوصی یا تعاونی بنا شوند، باید در دستور کار قرار گیرند. (ناظمان و اسلامی فر ۱۳۸۹)

۹. نتیجه گیری

برای تداوم این نوع اقتصاد، باید هرچه بیشتر به سمت محدود کردن استفاده از منابع نفتی و رهایی از اتکای اقتصاد کشور به این منابع حرکت کرد و توجه داشت که اقتصاد مقاومتی در شرایطی معنا پیدا می کند که جنگی وجود داشته باشد و در برابر جنگ اقتصادی و همچنین جنگ نرم دشمن است که اقتصاد مقاومتی معنا پیدا می کند

منابع

- ۱- آهنی ها، اصغر، موانع اشتغال زائی در کشور قسمت چهارم، وب اصغر آهنی ها، (۱۳۹۱).
- ۲- ابراهیمی، عباس، «اقتصاد مقاومتی» در سایه تورم زدایی و حفظ سرمایه ایرانی تحقق می یابد، پایگاه اطلاع رسانی اقتصاد مقاومتی، (۱۳۹۱).

- ۳- ابریشمی، حمید، مبانی اقتصاد سنجی، دامور گجرانی، تهران، نشر موسسه انتشارات و چاپ دانشگاه تهران، (۱۳۷۲).
- ۴- اخوی، احمد، تجارت بین الملل، استراتژی بازرگانی و توسعه اقتصادی. تهران: موسسه مطالعات و پژوهشهای بازرگانی، (۱۳۷۳).
- ۵- بیدرام، رسول. Eviews همگام با اقتصاد سنجی. تهران: انتشارات منشور بهره وری، (۱۳۸۱).
- ۶- خبرگذاری تقریب، نقش مدیریت مصرف در اقتصاد مقاومتی، مورخه (۱۳۹۱).
- ۷- حجت الاسلام روح الله بیگی نایب رئیس اول کمیسیون اقتصادی مجلس، تمام ضعف ها را به حساب تحریم نگذاریم، سایت تابناک، (۱۳۹۱).
- ۸- دکتر عسگری، علی، راهکار در اقتصاد مقاومتی، جام جم، (۱۳۹۱).
- ۹- زیدی، باقر، نقش مردم در اقتصاد مقاومتی، روزنامه رسالت، (۱۳۹۱).
- ۱۰- سخنان حمیدرضا فولادگر، تبلور اقتصاد مقاومتی در دل تحقق اصل ۴۴ نهفته است، خبرگزاری خانه ملت، (۱۳۹۱).
- ۱۱- عزیزیان، رضا، تثبیت نرخ ارز از ملزومات اقتصاد مقاومتی، روزنامه فرهیختگان، (۱۳۹۱).
- ۱۲- غفارپور، داوود، پور حاتمی، زهره، مقاله ای با عنوان اقتصاد مقاومتی، راهبردها و راهکارها، (۱۳۹۳).
- روزنامه ملت، مقاومت اقتصادی از رهگذر اقتصاد مقاومتی، (۱۳۹۱).
- ۱۳- کریمی، فرزاد، حسن پور یوسف، (۱۳۹۰)، بررسی اثر رقابت پذیری صنایع دانش بنیان ایران در تجارت با منطقه آسیای جنوب غربی، فصلنامه پژوهش ها و سیاست های اقتصادی، سال ۱۹، شماره (۶۰)، صص ۹۹-۱۱۲.
- ۱۴- کنعانی، جوانمردی، با عنوان پارک های علم و فناوری، (۱۳۸۶).
- ۱۵- لواسانی، سیده زینب، اقتصاد مقاومتی در امتداد جهاد اقتصادی، اقتصاد تبیان، (۱۳۹۱).
- ۱۶- مجله تک تحریم و بانک اقتصاد مقاومتی، سایت آفتاب، (۱۳۹۱).
- ۱۷- منصوریان، بررسی و مطالعه اصلاح ساختار تشکیلات دولتی و موانع خصوصی سازی، سایت مازندران مورخه (۱۳۸۸).
- ۱۸- (قاسمی، علی، (۱۳۹۱). مجله صنعت حمل و نقل، شماره ۱۵۴، (آذرماه ۱۳۹۱).
- ۱۹- نریمانی، میثم، اصل اقتصاد مقاومتی، پایگاه خبری و تحلیلی ندا آنلاین، (۱۳۹۱).
- ۲۰- ناظمیان حمید، اسلامی فر علیرضا، (۱۳۸۹)، اقتصاد دانش بنیان و توسعه پایدار، فصلنامه دانش و توسعه، سال ۱۷، شماره (۳۳)، صص ۲۱۳-۱۸۴.
- ۲۱- یارمحمدیان، ناصر، آیا تحریم های اقتصادی علیه ایران تاثیرگذارند؟ روزنامه دنیای اقتصاد شماره ۲۷۵۸، (۱۳۹۰).
- ۲۲- صلواتی سرچشمه، بهرام، (۱۳۸۷)، کاربرد مدل ARC در گزارش دهی سرمایه های دانش بنیان، فصلنامه رشد فناوری، سال ۵، شماره (۱۵)، صص ۴۷-۴۱.
- ۲۳- خامنه ای، سید علی، (۱۳۹۲)، سخنرانی در مورد اقتصاد مقاومتی و نظام اقتصادی اسلام، بهمن ماه ۱۳۹۲.
- ۲۴- سعیدی، عباس، پایداری و ناپایداری سکونتگاه های روستایی، مجله مسکن و انقلاب، شماره ۸۲. (۱۳۷۷).
- ۲۵- معمار نژاد، عباس، (۱۳۸۴)، اقتصاد دانش بنیان الزامات، چالش ها و راهکارها، فصلنامه اقتصاد و تجارت نوین، شماره ۱، صص ۱۰۸-۸۳.

- 1- Economic-Policy-and-External-Debt, the World Bank Report, 2012, GDP Growth Statistics, accessible in: <http://data.worldbank.org/topic/economic-policy-and-external-debt>
- 2- Ilham Redzic, "Efficiency and Impact of Economic Sanctions" , 3rd International Symposium on Sustainable Development, May 31 - June 01 2012, Sarajevo
- 3- Tung-shan Liao & John Rice, 2010 "Innovation Investment, Market Engagement and Financial Performance: a Study Among Australian manufacturing SMEs" ELSEVIER, Research Policy 39, pp.117-125
- 4- Culley JM. "Use of a Computer-Mediated Delphi Process to Validate a Mass Casualty Conceptual Model". CIN: Computers, Informatics, Nursing. 2011; 29(5), pp272-279.

- 5- Tung-shan Liao & John Rice, 2010 "Innovation Investment, Market Engagement and Financial Performance: a Study Among Australian manufacturing SMEs" ELSEVIER, Research Policy 39, pp.117-125
- 6- World Bank Report, High Technology Exports, 2010, Science and Technology Statistics, accessible in: www.data.worldbank.org/topic/Science-and-Technology.
- 7- Balaji Viswanathan, 2009, "What dose India's Future Hold for the World Economy?": <http://seekingalpha.com/article/124531-What-dose-India-s-Future-Hold-for-the-World-Economy>
- 8- Balaji Viswanathan, 2009, "What dose India's Future Hold for the World Economy?": <http://seekingalpha.com/article/124531-What-dose-India-s-Future-Hold-for-the-World-Economy>
- 9- Australian Science and Innovation, 2008 " A key driver to growth", Australian Consulate-general, Guangzhou.
- 10- Hafner-Burton, M. And Montgomery, A.H, (2008), "The Hegemon's Purse: No economic Peace Between Democracies" Journal of Peace Research, 45(1) pp. 111-120
- 11- Doing Business, Comparing Economies", 2006 to 2012 Reports, a Publication of the World Bank, the International Finance Corporation. Available from: <http://www.doingbusiness.org/>
- 12- Gorman, G., MC Carthy,S., Business Development Support&knowledge-Based Businesses, Journal of Technology Transfer, Val.31, No.1, PP.131-143, 2006
- 13- Carson, D., 2005, "Towards a Research Agenda", Academy of Marketing Marketing/Entrepreneurship Interface SIG January, 7(5), pp.1-20.
- 14- Albino,70Garavell; A.C, Gorgoglione, M. Organization&Technology in Knowledge Transfer, Bench marking: An International Journal, Vol,11,No.6 PP.584-600, 2004
- 15- Cheng , Ching-Hsue & Lin , Yin . (2002) "Evaluating the best mail battle tank using fuzzy decision theorywith linguistic criteria evaluation" , European Journal of Operational Research , vol.142, p.147
- 16- CairneyT., "The emerging knowledge- based Economy: AReview of the literature", Centre for Regional Research andInnovation (CRRRI), university of western Sydney, 2000.
- 17-Baumback, C.M. (1981); Baumback's Guide to Enterprenership; Prentice- Hall Inc., Englewood Cliffs, New Jersy.